

ბელეფონი 10—34.

1 88. 3,000,000 35.6

2500,000

356 100,000

პირის ამბობის ავსტრიის კონტრაბასოზე, რადგან დანაშაულებრივად უნდა აღიგნონ ომისაგან განადგურებული ქუჩები, რომლებიც გადავიდა იტალიის ხელში და მანვე უნდა იკისროს სამხედრო პენსიების დახარჯვა, რაც მიმდევრულად აწყვეს მის მიუჯერებელ კონტრაბასო საკითხს მკიდრითაა დაკავშირებული მოკავშირეთა ვალების საკითხთან. მუსოლინის აზრით, იტალიის შექცეული დამოშლამდე წასული მის მიერ კუთვნილ ნაწილში, მაგრამ იმ პირობით, რომ ასობით იტალიელი მხედრი დაიღუპა.

შორეუბი სამხედრო ვალდების მოწესრიგების საკითხში.

საფრანგეთ-ბელგიის პასუხი

რომი. 31 ივლისი. საფრანგეთ-ბელგიის ნოტი კერძოთი უკანასკნელ ნოტი საპასუხოდ გადაცემის ბრიტანეთის გარეშე საქმეთა სამინისტროს ორშაბათს: ბრიტანეთში ჰყოფი საფრანგეთის ელჩი დაეთანხმა ნოტაში ზოგიერთ შესწორების შეტანას, რომელსაც საჭიროთა დაინახავს ბელგიის მთავრობა.

სინაის კონფერენცია.

ბერლინი. 31 ივლისი. „პარიზი“ -ის ცნობით. ჩეხო-სლოვაკიის, სამხრეთ-სლავიისა და რუმინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრების კონფერენციაზე სინაის სრული შეთანხმება მოხდა ბალკანეთის პოლიტიკურ საკითხის გამო და აგრეთვე უნგრეთის სესხის შესახებაც, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა არც არმიის გასაძლიერებლად და არც პროპაგანდის საწარმოებლად.

მცირე ანტანტის გაფართოვება მოსალოდნელი არ არის.

პარიზი. 31 ივლისი. „პარიზი“ -ის სინაიდან ატყობინებენ, რომ მცირე ანტანტის შემადგენლობის გაფართოვება მოსალოდნელი არ არის.

ბულგარეთი

ბურჟუაზიული ბლოკისა და „ხალხის ერთიანი პარტიის“ შეერთება.

ვენა. 29 ივლისი. სოფიიდან მიღებულ ცნობების თანახმად ბულგარეთში მოხდა ბურჟუაზიული ბლოკის და პრემიერ კანკოვის ორგანიზაციის, რომელსაც „ხალხის ერთიანი პარტია“ ეწოდება, შეერთება. ამ გაერთიანების გარეშე, რომელსაც „დემოკრატიული გაერთიანება“ ეწოდება, მთავრობის პარტიებიდან სღვანან მხოლოდ „ფართო“ სოციალდემოკრატები (ბულგარეთის მენშევიკები), რომელთა მდგომარეობა მთავრობაში დღითიდღე უარესდება იმის გამო, რომ მემარჯვენე ელემენტები სცილობენ მათ განდევნას მთავრობიდან.

ბელგია.

ხელშეუხებლობა მსაჯულთა მთავრობის ლაქიებისათვის არსებობს.

პარიზი. 29 ივლისი. ბელგიის სენატის კომისიის ხელშეუხებლობის წართმევა დეპუტატ რენი-

ესათვის, რომელსაც ბრალად ედება ტრასპორტის მუშების გაფიცვაში მონაწილეობის მიღება.

ლატვია.

პოლიტიკური პარტიები.

რეველი. 29 ივლისი. საგამომხიებლო ციხეში პოლიტიკურმა პარტიებებმა შიმშილობა გამოაცხადეს. პარტიები მოითხოვენ ცემის მოსპობას. ციხის ჯალათების პასუხისმგებლობა მიეცემს და პოლიტიკურების სისხლის სამართლის დანაშაულებათა განცალკევებას.

მუშათა პარტიის ფრაქციამ ორჯელ შეიტანა პარლამენტში წინადადება შეტანილი ჰყოფილიყო დღის წესრიგში შეიტანება. მთავრობისადმი პოლიტიკურ პარტიებზე ცემის შესახებ, მაგრამ მემარჯვენე ფრთამ წინადადება უარყო.

იუსტიციის მინისტრის მოადგილე გელატი-მა ცხენოსანი პოლიცია გამოიწვია მუშათა დელეგაციის დასაქურთვებლად, რომელიც გამოცხადდა მინისტრის მოადგილესთან პარტიებთან მოთხოვნისათვის მხარის დასაქურთვად.

ინგლისი.

ომის წლის თავი.

ლონდონი. 29 ივლისი. გუშინ, მსოფლიო ომის წლის თავზე, მთელს ინგლისში მოხდა დემონსტრაციები ლოზუნგით „ძირს ომი“. ყველაზე მრავალრიცხოვანი მიტინგი, შესდგა ლონდონში. მიტინგზე გამოვიდნენ თემთა პალატის მუშათა ფრაქციის წევრები და ტრედ-უნინგების ბელოდები. ისინი აღნიშნავენ, რომ 1914 წლის 29 ივლისი წარმოადგენს დიდ უგუნურების დაწყების დღეს.

დამოუკიდებელმა მუშათა პარტიამ გამოაქვეყნა მოწოდება, რომელშიც აღნიშნა, რომ ამ ეამად იგივე ძალები მოქმედებენ, რომლებმაც მოაწყვეს მსოფლიო ომი. მოწოდებაში ნათქვამია, რომ პარტია უკვე აღნიშნავს ევროპაში ახალი კონვულქტის ნიშნებს, ამაში პასუხისმგებელნი არიან ის სახელმწიფოები, რომელთაც მოაწერეს ხელი ვერსალის ზავს. ჩვენ მოვითხოვთ, — ნათქვამია მოწოდებაში, — გერმანიიდან ინგლისს ჯარის გამოყვანას, ვერსალის ხელშეკრულების გადასინჯვას, საბჭოთა მთავრობის ცნობას და საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევას, რომელზედაც ინგლისმა უნდა შეიტანოს წინადადება ყველა სახელმწიფოების საყოველთაო განიარაღების შესახებ.

— ახალი ჟურნალი რედაქციამ მიიღო „საქართველოს განათლების მუშაკის“ № 1. ჟურნალი შეიცავს 111 გვერდს. დაბეჭდილია სუფთად. დაწვრილებით შემდეგ.

— ტფილისის აღმასკომმა ნება დართო ყველა თვითმშრომელ ხელოსანებს ერთ კვირა დღეს გააღონ ღუქები და იმუშაონ, რომლის მთელი შემოსავალიც მოხმარდება საზოგადოების ავადმყოფ და მოხუც წევრთა თავშესაფარის ასაგებ ფონდს.

— აღმასკომმა ნება დართო მანგლისის რაიონის აგრონომს ან. მარაგის, რათა მან მისი თხოვნისამებრ გლეხებს შეასწავლოს მოსავლის მოსაქრებით მანქანით სარგებლობა.

— დახმარება უდინებს. თელავის მაზრაში ახლად გადმოსახლებულ უდინთა დასახლებულად საქართველოს დამშეულთა კომიტეტმა თელავის აღმასკომს გაუგზავნა 50 ფუთი კონსერვები 160 კოლოფი, ინგლისური ლობიოს კონსერვები, 500 ცალი ტომარა ფქვილი მოსავლის შესაქურებლად. 1 ფუთი და 2 გირ. თეთური 3 ფ. 24 გ. მარილი, 6 ფ. 25 გ. ლობიო და 100 კოლოფი წყურწყუმა.

— დახმარება სვანეთის ბავშვებს. სვანეთიდან მიღებულ ცნობების თანახმად სვანეთში ბავშვების ავადმყოფობა მძვინვარებს. ავადმყოფთა რიცხვი უდრის 80 პროც. სვანეთის ბავშვებს დახმარება აღმოუჩინა ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასკომთან არსებულმა დამშეულთა ცენტრალურმა კომისიამ. ამ კომისიის თავმჯდომარის ან. ცხაკაიას დადგენილებით სვანეთის ბავშვთა დასახმა-

შემათა სხუნიება

პითხვა-პასუხი

კითხვა. რა პასუხისმგებლობა ედება დამქირავებელს, როდესაც უკანასკნელის მოთხოვნილების თანახმად მას სამუშაოზე შრომის ბირჟა უგზავნის მშრომელს, და ის კი უარს აცხადებს მის მიღებაზე არა საპატრიოტო მიზნებით?

პასუხი. თუ კი დამქირავებელი უარს აცხადებს მისი მოთხოვნილი შრომის ბირჟიდან მასთან გამოგზავნილ მშრომელის მიღებაზე. მაშინ ის ვალდებულია მისცეს მშრომელს ჯილდო დაკარგულ დროისთვის.

ჯილდოს რაოდენობა წესდება იმ ადგილზე არსებულ სარეგულ განაკვეთის სათანადო კატეგორიის მიხედვით. იმ შემთხვევაში, როდესაც მშრომელი იგზავნება ქალაქ გარეთ, მაშინ გარდა ზემოხსენებულისა ჯილდოს, დამქირავებელი ვალდებულია მისცეს მას სამგზავრო ღირებულება გამოგზავნის ადგილიდან წინაშეულ ადგილამდე და უკან თუ მშრომელი მოითხოვს უკან დაბრუნებას, მისცეს მას ღირებულება საერთო საფუძველზე.

კითხვა. უფლებმა აქვს თუ არა დამქირავებელმა დაარღვიოს მშრომელთა შრომის ხელშეკრულება, როდესაც მშრომლის წინააღმდეგ აღძრულია სისხლის სამართლის ძიება?

ხდება, სხვა და სხვა სახით: დანარჩენი სახელმწიფოები და ერები ამ ნიადაგზე განვითარდა დიდ სახელმწიფოთა იდეოლოგია და იმპერიალიზმის წინაშე ქედის მოხრა. 1897 წ. ინგლისის იმპერიალიზმის კლასიკურმა წარმოდგენილმა ჩემბერლენმა შემდეგ სიტყვებში გამოხატა ამ იდეოლოგიის არსებითი შინაარსი:

„მე ვფიქრობ, ჩვენს დროს მიეცევათ იმისა, რომ მთელი ძალა თავმოყრილი იქნეს მსხვილ სახელმწიფოთა განკარგულებაში. შედარებით პატარა ქვეყნებს, რომელნიც პროგრესის გზაზე არ აღევან, ლაბად, მოკლეთ ჩამოქვეითება დამოკიდებულ ქვეყნამდე. თუ „გრეიტეს-ბრიტენ“ დარჩება ერთიანი, მაშინ ვერც ერთი სახელმწიფო მსოფლიოში ვერ შესძლებს გარდაამეტოს მას რაოდენობით, მცხოვრებთა რიცხვით, დოვლათითა და სურათის სხვადასხვაობით.“

1903 წ. ჩემბერლენმა შემდეგი სიტყვებით გაიმეორა თავისი აზრი: „დრო პატარა სახელმწიფოებისა და პატარა შედარებების წყვილი. მომავალი დიდ სახელმწიფოებს ეკუთვნის“, მე უკვე შემთხვევა მქონდა აღმნიშვნა ერთ ჩემს წერილში, თუ როცა დემოკრატიის ერთმა ნაწილმა როგორ უკრიტიკოდ შეითვისა იმპერიალიზმის აღნიშნული პოლიტიკა და როგორ ქადაგებდნენ დიდი ნაციები მთელი პატარა ერების ჩაყლაპვის სარგებლობას. ჰენრიხ კუნოვი და დავიდი ამ პოლიტიკის საუკეთესო დამცველებია. კუნოვი პირადად დიდ იდეოლოგია იმპერიალიზმის. ომის პირველ ხანებში იგი სწერდა, რომ იმპერიალიზმი არის ახალი სტადია კაპიტალიზმისა; კაპიტალიზმი კი ამზადებს ნიადაგს სოციალიზმისათვის თავის თავად. ამიტომ მიღება იმპერიალიზმისა ნიშნავს სოციალიზმისათვის ნიადაგის მზადებას. ამ მოსაზრების გამო იგი დეკლარირებულ ნაციებს“ აქვთ უფლება „განსაზღვრული სახით ძალდატანებით დამორჩილებისა ან შთანთქმისა — პატარა „ჩამორჩენილ ნაციებს“. კუნოვი აყენებს და იცავს დებულებას, რომ ასეთი პატარა ნაციების „ძალდატანებითი ინკოპორაციის ან გადანთქმის, დიდი კულტურული ნაციების მხრიდან აქვს თავისი განსაზღვრული განსაზღვრულს პირობები“. „ნაციების ამლაგამება“ — (ჩაყლაპვა მხსილისაგან წვრილის) თუ გინდ ძალდატანებით ნიშნავს კუნოვის აზრით პროგრესს. თვითგამორკვევის უფლება კი არის — მხოლოდ „ეთიკურ-ესთეტიკური ფიქცია ისტორიულ საფუძველს მოკლებული“ (იხ. კ. კუტკის: „ნაციონალური პრობლემები“, 1918 წ.).

რებლად ამ კომისიის საშუალებიდან გადმოღობ სვანეთში გასაგზავნად ოთხ ნახევარი მილიონი მანეთი.

— მუშათა ფაქულტეტი. მუშათა ფაქულტეტი მომავალ სამოსწავლო წელს დაიწყებს მუშათა ფაქულტეტზე. მუშათა ფაქულტეტი გაგზავნიდან ისეთი, ვისაც უმუშავეთად აღიარებულა მ წელიწადი.

— ტფ. დამწვევი კახა გადარბილია ახალს ბინაზედ ყოფილ ორბელიანის სასახლეში. ვოლოდარსკის ქუჩაზედ.

— მოსკოვის გამოფენაზედ. სომხეთიდან ექსპონატები მოსკოვის გამოფენაზედ გაიგზავნება 10 აგვისტოს.

— უპატრონო სახლები. ის სახლები, რომლებსაც პარტიონები არა ჰყავთ, აღმასკომის კომუნალურ განყოფილების დადგენილით გადაეცემა იჯარით საბინაო ამხანაგობებს, მდგურების კოლექტივებს და უკანასკნელ შემთხვევაში კერძო კაპიტალს.

პარსიანი

პარსკეეს, აგვისტოს 4, საღამოს 7 საათზე ცენტრალურ ბიუროში დანიშნულია პირველ რაიონის კრების (დიდებუ და ნაძალადევი) გაგრძელება. მოვალენი არიან პარტიული ამხანაგები გამოცხადდნენ აღნიშნულ დროზე.

პასუხი. შრომის კანონთა კოდექსის 47 მუხ. „ა“-ს ძალით, მშრომელთა შრომის ხელშეკრულების დარღვევის უფლება აქვს დამქირავებელს იმ შემთხვევაში, როდესაც დაქირავებულის მიერ თავის სამუშაოსთან უშუალოდ დაკავშირებით ჩადენილია სისხლის სამართლის მოქმედება და ეს დამტკიცებულია ძალაში შესულ სასამართლოს განაჩენით. მშრომლის წინააღმდეგ მარტო სისხლის სამართლის ქმედობის აღძრა, სანამ მისი ბრალდება დამტკიცებული იქნებოდეს სასამართლოს წესით არ ჩაითვლება საქმე საბაზად დამქირავებლის მიერ პირადი დაქირავების ხელშეკრულების დარღვევისათვის.

კითხვა. როგორ უნდა მოიქცეს ადგილობრივი კომიტეტი იმ შემთხვევაში, როდესაც მის მიერ აღმოჩენილია სამსახურზე შრომის ბირჟის გარეშე მიღების შემთხვევა?

პასუხი. იმ შემთხვევაში, როდესაც უწყებულ დაწესებულებას ან წარმოების ადგილობრივი კომიტეტი, თუ აღმოაჩენს შრომის ბირჟის გარეშე სამსახურში მიღების შემთხვევას, ვალდებულია ამის შესახებ აცნობოს შრომის ბირჟას, შრომის ბირჟის გარეშე სამსახურზე მიმღებთა პასუხის გებაში მიცემისა და მიღებულის ნაცვლად შრომის ბირჟის უშუშევათ შეცვლისათვის.

№.

ჩვენ არ გვინდა კუნოვისა და დავიდის აზრები მოვახვიოთ თავზე მთელს სოციალ-დემოკრატიას. დიდი ნაწილი მენშევიკებისა ებრძვიან კუნოვის სოციალ-იმპერიალიზმს. მაგრამ გადაჭრით შეიძლება ითქვას, რომ მათ არსად არ დასუყვით რადიკალურად კოლონიების განთავისუფლების საკითხი. ისინი ძლიერ ხშირად იწუნებდნენ თავიანთი მთავრობების პოლიტიკას კოლონიებში, მაგრამ რადიკალური მოთხოვნა: „შორს კოლონიებიდან“ მათ არასოდეს გადაჭრით არ წამოუყენებიათ. *).

მოვიყვან ორიოდე მაგალითს. 1911 წ. ეცნოს პარტიტაზე ავ. ბეგელი აცხადებს: „ერთი პოსტულატი მე მიმაჩნია საჭიროთა წამოყვანა პირველ რიგში; ჩვენ, ს-დ-ები, რომელნიც მტრულად ვეპყრობით (გერმანიის მთავრობის) ყოველგვარ მაროკოს (კოლონიის აფრიკაში) პოლიტიკას, ჩვენ გვაქვს ბუნებრივი სურვილი, რომ გერმანიის ვაჭრობისა და გერმანიის მრეწველობის განვითარება შესაძლებელი ხდებოდეს მარკოში იმავე საფუძველებზე, როგორც ვაჭრობა და მრეწველობის განვითარება ყოველივე სხვა სახელმწიფოსი ე. ი., რომ ყველა სახელმწიფოს შეეძლოს დაიცვას თავისი ინტერესები მაროკოში სრულად თანაბარ უფლებებით“ (იხ. Зиновиенко: „Вопросы и Кривизна социализма“ გვ. 266). ამ სიტყვას სრულად სამართლიან შენიშვნას უკეთებს ან. ზინოვიევი: ნაცვ-

*) მეორე ინტერნაციონალის პოლიტიკის დასახასიათებლად ეროვნულ საკითხში ჩვენ მოვიყვანთ ერთ პატარას, მაგრამ საინტერესო ცნობას. 1904 წ. საერ. სოციალისტურ ბიუროს კონფერენციაზე, რომელიც ამსტერდამის კონგრესის მზადებაში იყო, უაზროვანი იქნა, უმთავრესად პლენარების მოთხოვნით, ლიტვისა და სომხეთის სოც-დემოკრატიული პარტიების თხოვნა ეცნოთ ლიტვა და სომხეთი განსაკუთრებულ ნაციებად და მიეცათ მათი პროლეტარიატის წარმომადგენლისათვის თანაბარი უფლება სხვა ნაციების წარმომადგენელთან ერთად დამოუკიდებელი მონაწილეობის აზრით ბიუროსა და კონგრესებზე. დამასახათებელია სწორედ ის, რომ სომხეთისა და ლიტვის მზავრული ნაციის, გაბატონებულ ერის შეილება, გ. პლენარებმა გაილაშქრა ამ დაჩაგრული ერების წარმომადგენელთა წინააღმდეგ და უუაგდო სრულიად სალი და კანონიერი მოთხოვნისა ყველა ნაციების წარმომადგენლებისათვის წარმომადგენელი სახით მიღებისა სოციალისტურ ინტერნაციონალში.

ს. დ.

ახალი ამბები

— თვით-მშრომელ საზოგადოების ცენტრალური კომისია წევრთა გამწმენდი აცხადებს ყველა დელეგატების და წევრთა საყოველთაო, რომ პარსკეეს, 3 აგვისტოს, საღამოს 4 საათზე, ხელოსანთა კლუბში მოხდება ტყავზე მომუშავეთა ცეხის გააწმენდა (რომელშიაც შედიან: მენშევიკები, მენსტერები, აზიურები და ხარაზები). დასწრება ყველა წევრთათვის სავალდებულოა.

ეროვნული საკითხი ლენინის სოლავში

3. მენშევიზმი და კოლონიების საკითხი.

წინა წერილებში ჩვენ მივიღეთ იმ დასკვნამდე, რომ კაპიტალისტური მეურნეობა თავის განვითარების უმაღლეს წერტილს მიაღწია, რომ მან რამოდენიმე ასეული მილიონიანი ერები გადააქცია თავის საყვლე ობიექტად და ამით შექმნა ერთი მხრით, ერთი მუკა გაბატონებული სახელმწიფოებისა და, მეორეს მხრით, კი, სხვა და სხვა სახის დამოუკიდებელი ეროვნული ერთეულები. ფინანსიური კაპიტალიზმის განვითარებით იწყება კაპიტალიზმის პარაზიტის უაღრესი განვითარება. ძირის ლობა. კაპიტალიზმის არსებობა აღარ ეგუება ეკონომიური ცხოვრების ვითარებასა და საერთაშორისო მშვიდობიანობის საქმეს. იგი რეაქციის, ცხოვრების შემფერხებელ ფაქტორად გადაიქცა. მუდმივი საერთაშორისო კონფლიქტები, მილიტარიზმი, მარქსიზმის და იმპერიალისტური ომები მუდამ თან სდევს მას. თანამედროვე კაპიტალიზმმა არ იცის მშვიდობიანი ცხოვრება იგი ვერ ამყარებს სწორწინაობას იმპერიალისტურ სახელმწიფოთა შორის: კოლონიებისა და საყვლედი სამეურნეო რაიონების შექმნა მისი პოლიტიკის; პირველ რიგში სდგება თუ დღეს ერთი იმპერიალისტური სახელმწიფო მოითხოვს არსებულ პირობების დარღვევასა და სამეურნეო ერთეულების და ხელ ახალს გადაყოფას ხელ მცირე იმპერიალისტურ სახელმწიფოთათვის ხდება ასეთივე მოთხოვნა აუცილებელ საჭიროებად. მაგ. სულ ახლო წარსულში გარკვეულ იმპერიალისტური პოლიტიკით გამოვიდა გერმანიის სახელმწიფო და მოითხოვა კოლონიების ხელ ახალი გადაყოფა, ამ გარემოებაზედ აღმოცენდა უმთავრესად საერთაშორისო ომი, რამაც გამოიწვია გერმანიის საერთაშორისო პოლიტიკის რუქიდან ამოშლა; დღეს ასეთივე გეგმებით შორეული იმპერიალისტური სახელმწიფოებმა — ამერიკა და იაპონია გამოიყენეს, რომელნიც ყველაზე მეტი მოგებულნი დარჩნენ საერთაშორისო ომითა, და მოითხოვენ ახალი სწორწინაობის დამყარებას მსოფლიოში, — უკეთ, მსოფლიოს ხელ ახლა გადაყოფას. ეს გარემოება ახალი საერთაშორისო ომით ემუქრება კაცობრიობას. ამის დამახასიათებელი ნიშანია სწორედ ის, რომ თუ 1914 წ. მთელს მსოფლიოში 7 მილიონამდე შეიარაღებული სამხედრო ძალა იდგა, ომის შემდეგ (1921 წ. პირველ იანვრისათვის) მისი რიცხვი აღწევს 11 მილიონამდე. ასეთივე პროპორციით ვითარდება შეიარაღება საზღვაო და საჰაერო ძალებისა, რომელთა დარგში

ტენიკა პირ და პირ სასწაულებს ახდენს. ეს გარემოება ჩვენ გვეუბნება, რომ ომმა ვერ გადასწყვეტა საერთაშორისო იმპერიალიზმის ამოცანები, მან ვერ მოგვცა მშვიდობიანობა; წინააღმდეგ, ინტერესთა დაპირისპირება სახელმწიფოთა შორის უმწვერვალეს ხარისხს აღწევს და ბოლოს აუცილებლად მივყავან თავის ლოდიკურ დასკვნამდე. აქედან მეორე ლოდიკური დასკვნა: ომი და საერთაშორისო კონფლიქტები საერთაშორისო კაპიტალიზმის განუყოფელ თანამგზავს წარმოადგენს.

ასეთს პირობებში სოციალისტური პარტიისათვის მხოლოდ ორი გზა არსებობს, ან შეგუება კაპიტალისტურ ცხოვრებასთან და მთელი კაპიტალისტური პოლიტიკის გაზიარება, ან კაპიტალიზმის დაძლევის პროგრამის წამოყენება და რევოლუციონური შეტევის წარმოება მისი საფუძველების გასანადგურებლად.

პირველი გზა არის, გზა ოპორტიუნიზმისა და ყოველ გვარი რევოლუციონიზმის, მაშასადამე, ზრუნვა არსებულ წყობილების გაუმჯობესებისათვის; მეორე გზა მორიგ ამოცანად სვამს მშრომელთა ხელისუფლების დამყარებასა და სოციალისტური ურთიერთობის შექმნას.

ფაქტობრივად რევოლუციონიზმისა და ოპორტიუნიზმის გზაზე დგომი ნიშნავს, კაპიტალისტური პოლიტიკის გაზიარებას. მუდმივი ანარქიისა და ომების დადასტურებას, ჩამორჩენილ და გაყვლედილ ერების დატოვებას კაპიტალისტების მავნატიების ხელში საექსპლოატაციოდ. კაპიტალიზმს უკოლონიოდ არსებობა არ შეუძლია. ეს ურყევი ფაქტია დამტკიცებული მრავალ მხრივ ისტორიული მოვლენებით. ასეთის პირობებში კაპიტალიზმს თავის ძალაში დატოვება ნიშნავს კოლონიალურ ყველფის დადასტურებას. ამიტომ იყო, რომ ჩვენი პარტიის პირველმა ყრილობამ (1921 წ.) ასეთი რევოლუციური გამოიტანა რევოლუციონისტების შესახებ:

„სოციალ-იმპერიალიზმი და მთელი მეორე ინტერნაციონალის პლატფორმა დაჩაგრულ ერთა და კოლონიების სასიცოცხლო ინტერესების წინააღმდეგ არის მიმართული და ამაგრებს დრო მოქმედი კაპიტალიზმის ბატონობას.“

როგორია მათი თანამედროვე პოლიტიკა ეროვნულ საკითხში?

ჩვენ უკვე აღნიშნეთ, რომ კაპიტალისტურმა მეურნეობამ წარმოშვა რამოდენიმე დიდი სახელმწიფო-რანტე. რომლის საექსპლოატაციო ბიუჯეტი

ლამე ცხრა აზის

სილუეტები დღიურიდან

აგარაკი. გრილი ნიავი. ღამე. განათებული მი-
დამო. მოსკირნე ხალხი. ტბილი მუსიკა, რომლის
მელოდიური ჰანგები მაგნიტივით იზიდავს სახლში
მჯდომთ-ჭეჩისკენ, ბალისკენ! აგარაკის თავზე დგას
ფიცრული სახლი, სადა, გაუთვითრებელი, ჰვარტლი-
ანი. დღევანდელი მაგიდა. გარეშე 12 ადამიანი—
მოხუცი და ახალგაზრდა. ოთახში სიცხე. მეგრად
გაუხსნიათ. დამჯდარან იატაკზე ფეხმოკეცილინი...
მათ თვალეში კითხის რაღაც იდუმალემა. მათი
თვალეში (ცეცხლივით ელვარებენ. მათ თვალეში
შეიძლება კაცმა წაიკითხოს ისტორია ორი ათასი
წლისა... მათი თვალეში ლაპარაკობენ, მეტყველო-
ბენ, ენა კი დადუმებულია. მათ თვალეში გამოსჰვე-
ვის საოცარი მწუხარება, ანარეკლი წინაპართა წა-
მების...

ერთი შეხედვით შეიძლება ისინი უსულო, გა-
ქვავებულ არსებებს ჰგავდნენ, მაგრამ მათი თვა-
ლები მოძრაობენ...

ცრემლები.

ამალამ დაიღვრება ცრემლების ოკენე...

აგარაკის 12 ებრაელი შეუერთებს თავის ცრე-
მებს 14 მილიონი მოძმების ცრემლებს!

ამალამ მთელ მსოფლიოში აქვითინდებდა შთა-
მომავალი აღმოსავლეთის წინაპრებისა...

ამალამინდელ ღამეს ერმა დაჰკარგა თავისუ-
ფლები, სამშობლო. დამოუკიდებლობა და მონა გა-
ხდა ძლიერი თვით მპყრობელებისა.

ამალამინდელ ღამეს მას დაუხოცეს საამაყო
შვილები...

ამალამინდელ ღამეს შერჩა უკანასკნელი მწა-
რე მოგონება ბაბილონის მდინარეებთან...

მე გზივარ კუთხეში დაღვრემილი და მიჭირავს
იერემიას გოდება...

უსაზღვროა მწუხარება წინასწარმეტყველისა:
ჩველენურად ქმნილ თიხის ნამტვრევებს

როგორ ემსგავსენ სიონის ძენი?
უფალო ღმერთო! შენ ძვირფას შვილებს

რად დაამწარე თავიანთი ღღენი?"

დასრულდა წინასწარმეტყველის მოთქმა. გარეშე
იქცირებთან 12 მოაგარაკე. ჰგონობენ, რომ მთელ
მსოფლიოში ამ წუთში ყველგან ასეთი განწყობი-
ლება გამეფებული...

გარედ გამარჯვებული მუსიკის ხმა.
უცარი კაპრიზი. გინდა გავარდ და დასტბე

ბუნების მშვენიერებით და ტბილი ხმებითა.
გინდა ადგე და ვერ დგები.

რაღაც ძალა გაბამს იატაკთან.
ყველა მოუთმენლობას ჰგონობს... რაღაც უნ-

და მოხდეს... რაღაცას ელიან...

ლად რევოლუციონური ლოზუნგისა: „შორს კოლო-
ნიებიდან“ ბებელმა წამოაყენა ლოზუნგი: „თანას-
წოროფლებიანობა ყველა სახელმწიფოებისა კოლო-
ნიებიდან“. 1912 წ. პარტიეტაზე რევოლუციონისტებმა
საუცხოვრო ისარგებლეს ბებელის დებულებებით,
რევოლუციონისტი კვეხელი ამბობდა: „აქედან (ბებე-
ლის პოსტულატიდან) გამომდის აგრეთვე, რომ ყო-
ველთვის, როდესაც გერმანიის მთავრობა იბრძვის
ჩვენი მრეწველობის თანასწოროფლებიანობისათვის
ჩვენ (სოც.-დემ.) აუცილებლად უნდა დავებმართო
მას ამ ბრძოლაში“ (იქ.—267).

1914 წ. როდესაც მთელი მსოფლიო ომის
ცეცხლში გაეხვია, გერმანიის სოც.-დემოკრატიის
დიდიმა უმეტესობამ მხარი დაუჭირა თავის მთავრო-
ბას და ამით სასეხებით გაანადგურა ის, რასაც ოცნე-
ბობდა რევოლუციონისტი კვეხელი.

1919 წ. როდესაც ვერსალის აგაზაკებმა არა
ნაკლებ ყოველ აგაზაკს ახადეს ყოველგვარი უფ-
ლება და მასთანვე კოლონიებიც ჩამოართვეს, გერ-
მანიის ს. დემოკრატია მოითხოვდა ვერსალის მო-
თმინებისავე კოლონიების დაბრუნებას გერმანიის
სათვის, მისაზრებაც საფუძვლიანი იყო: უკლო-
ნიოდ გერმანიის მრეწველობა ვერ განვითარდებ-
და და ვერც ვალეხს გადაიხდისო.

ჩვენ აქ მოვიყვანთ კიდევ მუხლს იმ დეკლარა-
ციიდან, რომელიც შეიმუშავა მე-2 ინტერნაციო-
ნალის ბიურომ 1919 წ. თებერვალში ქ. ზენიში
და წარუდგინა ბ. კლემანსოს მხედველობაში მისა-
ლებლად საერთო ზავის გამომუშავების დროს. „გერ-
მანის კონფერენციის პრინციპები“ ჩვენ ვკითხულო-
ბთ კოლონიების შესახებ შემდეგს: „უნდა მოისპოს
ექსპლოატაცია ადგილობრივ ერებისა კოლონიალურ
იმპერიალიზმის მიერ. ხალხები, რომელთაც აქვთ
კოლონიალური სამფლობელოები, პასუხისმგებელნი
უნდა გახდნენ. კოლონიალური სამფლობელოები უნ-
და გაიყოს გამოუყლებრივ ყველა დემოკრატიულ
ნაციონალურ მოძრაობასთან შეფუძვლილად აიღონ თავი-
ანთ თავზე პასუხისმგებლობა მათი. (კოლონიების)
ეკონომიური დოვლათი კოლონიებისა იქნება ყი-
ლა ერების განკარგულებაში“.

ეს არის ის ძირითადი დებულებანი, რომლი-
თაც გამოვიდნენ მე-2 ინტერნაციონალის ბელადები
კოლონიების საკითხში: მენშევიზმი ძალაში სტო-
ვებს კაპიტალისტურ მეურნეობას თავისი ტენდენ-
ციებით და იმავე დროს გეტუნება კოლონიების
დოვლათით ყველა ნაციამ უნდა ისარგებლოს, ეს
დატკბიერად დადასტურება კოლონიების ცარცისა,
რომელიც ასე ინტენსიურად სწავლობს თანამედ-

რა უნდა მოხდეს? ზეცა ხომ არ იქუხებს და
თავის მრისხანებით ხომ არ შეუმცირებს მგლოვია-
რებს ტანჯვას? არა!

აგარაკში ტბილი ღამეა. ყველგან მხიარულე-
ბა სუფევს. მუსიკა ძლიერდება და გული ტო-
კავს.

მხოლოდ აქ, ამ ერთ ოთახში გამეფებულია
სამარისებული სიჩუმე და გამოხატულება უსაზღვრო
მწუხარებისა... რაღაც იდუმალი ძალა დაჰფრინავს
გრძნობ, რომ რაღაც უნდა მოხდეს, მაგრამ რა?
საშინელი, საშინელი, საშინელი!

დიხს, საშინელი რამე უნდა მოხდეს, მაგრამ
ვერ გარბიხარ, არ გაქვს ძალა მომჯადოებელ მუ-
სიკით დასტბი, აქ უნდა დარჩე და უნდა გამოს-
ვა სიმწარის ფილა ბოლომდე...

დაიწყო.

სანთლები ჩაქრა.

ეგვიპტის სიბნელე პირველი ორი წუთი—
არავინ არღვევს მუდრობას. სამარეში გგონია
თავი, რომლისთვისაც ზევით დიდი ქვა დაუდგიათ.

გარედ ისევ ალერდა მუსიკა!
ოჰ, რა საშინლად მოქმედებს ამ სიბნელეში

ხმა მუსიკისა, რომელიც სატანასავით მოველინა
მგლოვიარებს...

ნუ თუ დაირღვა ბუნების საიდუმლოება?
არა! მუსიკა შეწყდება.

გაისმის ხმა, რომელიც ყველას სხეულში ერუ-
ნტელით დაუვლის.

— ძმებო! სახელელო ისრაელისა! ამალამინ-
დელ ღამეს შესრულდა...

და 24 ცრემლი გადმოიღვარა. კენესა უსი-
ტყუო... სსს... სსს...

უნდა გაისმას საშინელი რიცხვი!

— შესრულდა 1855 წელიწადი, რაც გაო-
ხრდა საყვარელი ქვეყანა და ერი წმინდა...

1855 წელი.

და უნებურად ვარდები ისტორიის სიღრმეში.
რამდენი მანძილია მას შემდეგ; რამდენ გზა ჯგუ-
რდინზე გადმოვივლია... 1855 წელი გვაშორებს

მას...

თვალეში ისევ ლაპარაკობენ ცრემლებით.

სანთლები აინთო. დასრულდა. მე გამოვიდვარ
გარედ და ვფიქრობ აბზე და თამუზზე...

გარედ კი ისევ მუსიკა განაგრძობს მხიარული
ხმების გაფანტვას, მაგრამ მისი ხმები ახლა კი ჩემ

სხეულში იშლება მწუხარე მელოდიურ ჰანგებად...

ვუტკბირო მთვარეს და ვკითხულობ მასში თა-
ნაგრძნობას.

გერცელ ბაზოვი.

როვე კაპიტალიზმის პერიოდში. ნაცვლად კოლო-
ნიების განთავსულებისა და მათთვის დამოუკი-
დებლობის მინიჭებისა, მეორე ინტერნაციონალი
აყენებს კოლონიების ახალ გადაყოფას დემოკრა-
ტიულ სახელმწიფოებად შორის. ამასვე მასის იდეური
გახსენება საერთაშორისო მენშევიზმისა ვერსად წა-
ვა. ის, რაც უხეშად აქვს გამოთქმული კუნოვს, აქ
მორცხვ დემოკრატიულს ფორმულაში არის დამ-
წყვედული.

ესლახან მოხდა ჰამბურგში შეუღლება 2 და
2-ნახ. ინტერნაციონალისა, უკეთ 2-ნახ. მისთო-
ვდა პირველი და საყვარელი შეთხვევა მისი პრინ-
ციპები. ამ კონგრესს დაესწრა 38 სხვა და სხვა პარ-
ტია. სამოღიე ორგანიზაციის გამოკლებით აქ იყ-
ვნენ მხოლოდ ევროპის კონტინენტის დღევანდელი,
კოლონიალური ქვეყნებიდან, გარდა ოსმალეთისა,
არც ერთი დღევანდელი არ ყოფილა, ეს მეტისმე-
რად დამახასიათებელი გარემოებაა სწორედ. რე-
ფორმისმი ვერ გასცილდა ევროპას და მისი არა
მარტო მოღვაწეობის, არამედ ყურადღების გარე-
შეც არის დატოვებული აზის, აფრიკისა ამერიკის
ჩამორჩენილი და განუვითარებელი 1000 მილიონი
მცხოვრებნი. თანამედროვე იმპერიალიზმმა, რომელ-
მაც უმაღლეს ხარისხამდე განავითარა ერების ჩაე-
ვრა, ვერავითარი რადიკალური წინააღმდეგობა ვერ
პოვა ჰამბურგელთა მხრივ. აქ არ არის არც ერთი
რევოლუციური მიდებულება, რომელიც რადიკალურად
მოითხოვდეს დღესვე კაპიტალისტურ ქვეყნებისაგან

ყველა დაჩაგრულ ერების განთავსულებისა და
თვითგამორკვევას მათთვის. საუკუნეთა განმავლო-
ბაში მყოფი კოლონიალური მდგომარეობაში ერები
აქ ვერ პოულობენ თავის დამცველებს. სამაგიეროდ,
რევოლუციონისტებმა არსებითი ყურადღება მიაპყრეს
რუსეთის მდგომარეობას და იქ მოითხოვეთ თვით
გამორკვევა, სადაც ხალხი უკვე საკმაოდ გამოიკვე-
ვლია. ამასვე უკეთესი საშაზური იმპერიალისტებს
ვერ უნახავთ „მოწინააღმდეგე პარტიებისაგან“.

ეს მცირე ისტორიული ცნობები საკმაოდ ნა-
თელს ფენენ მენშევიკების პოლიტიკას ეროვნულ
საკითხში საზოგადოთ, და კერძოთ კოლონიების
კითხვაში. მათ ტრადიციულად გადმოეცათ ასეთი
დამოკიდებულება თანამედროვე მეტად მწვევე სა-
კითხისადმი.

როთ უნდა აიხსნეს ასეთი დამოკიდებულება?
ერთი მთავარი მიზეზი ამისა იმაში იმარხება, რომ
მენშევიზმს სჯერა კაპიტალიზმის გზით სოციალის-
ტური წყობილების დამყარება. კაპიტალიზმისათვის
კოლონიების გამოცლა კი ნიშნავს მისი არსებობის

დამბლის და კიბოს მორჩენის ცდები.

დიდი ხანი არის, რაც შეამჩნიეს პსიხიატრ-
ებმა რომ ციება კარგ გავლენას ახდენს ნერვოულ
სისტემის ავადმყოფობებზე. პრაგის კლინიკის პრო-
ფესორებმა ამ უკანასკნელ ხანებში შემოიღეს ხე-
ლოვნური გამოწვევა ამ მდგომარეობის ერთგვარი
წამლის შემზადებით, რომელსაც ის დადებითი
თვისება აქვს, რომ არ გამოიწვევს ტემპერატურის
აწევას, რაიც ძალიან ხელს უწყობს, რადგან მაშინ
გული კარგადად მუშაობს. პრეპარატები, რომელსაც
ხმარობენ ამ შემზადუნების დროს ცნობილია „ნუქ-
ლენის“ და ფლოგეცანას სახელით, როგორც იტყო-
ბინება პრესა (რაიხენჩერგის ორგანო „ფორვერტ“
11 ივლისის ნომერი). ამ საშუალებით შესაძლებელი
შეიქმნა ძალიან გაადვილება ძველი ჩაქირული დამ-
ბლის ხოლო ახლად დაწყებული სუსტი დამბლის
მილად მორჩენა.

პარალელურად ამის მიმდინარეობს პსიხიატრ-
პროფესორის ვაგნერ-იურეტის ცდები, რომელმაც
მოახერხა პარალელური ციების მდგომარეობის გა-
მოწვევა ტუბერკულოზის შემზადებით. ესლა კი
გადასულია ამავე მიზნით მალაიის შემზადუნება-
ზე. მის ასისტენტმა დ-რდანიცერმა თავის მოხსე-
ნებაში პრაგის პსიხიატრულ და ნევროლოგიურ სა-
ზოგადოების წინაშე განაცხადა, რომ ასეთი ცდა
იყო 300 მეტი ზოგი ვენაში და ზოგიც პრაგაში
აღნიშნა რომ ამ ცდების დიდი უმეტესობა კეთი-
ლად გვირგვინდებოდა, (სხვათა შორის იაურეტის
მალაიის აცრაზე კარგ ცნობებს იძლევა ვენელი-
სიფილოლოგი ერმანი თავის ფელეტონში „Neue
freie Presse“).

ციება ადიდებს ორგანიზმის წინააღმდეგობას
და აგრეთვე მის ბუნებრივ თვითდაცვას სპირობე-
ტის წინააღმდეგ, რომელიც სიფილისის აღრმავებს.

პროპაგანდა

ქ. ველისციხე

თამამად შეიძლება თქმა, რომ სიღნაღის მაზ-
რაში პირველი ადგილი უჭირავს კულტურის მხრივ
ქ. ველისციხეს.

დავწყვიტო სახალხო თეატრიდან, რომელიც
მისი სიღამაზით მნახველს სიამოვნებას და სიხა-
რულს მოგვრის. ერთი შეხედვით ამ თეატრში უმე-
შავნია მცოდნე პირს და თვით ველისციხის საზო-
გადოებასაც მისი გაკეთებისათვის არა დაუშოვნიათ

ერთ-ერთი შემოსავლიანი წყაროს დაკარგვას მაშა-
საღამე—მის შეფერხებას. ასეთს პირობებში მენშე-
ვიზმი იძულებული ხდება პასიური პოლიტიკა აწარ-
მოოს კოლონიალურს საკითხში და კაპიტალიზმი
მუშას თავის ნებაზე ჩამორჩენილ ერების საყვლე-
ფად.
მაგრამ არის მეორე მიზეზიც, რომელიც თა-
ნამედროვე კაპიტალიზმის სტრუქტურაიდან გადმო-
მდინარეობს: კაპიტალიზმმა შესძლო მუშათა განსა-
ღვრულ ზედა-ფენების მოყიდვა იმ ზედმეტი მო-
გებად, რომელსაც ის ლეზულობს კოლონიალურ
ქვეყნების ექსპლოატაციიდან. „ომამდე ბურჟუაზიამ
ნამდვილად მოისყიდა მუშათა კლასის ზევითა წრე-
ები თავისი მოგებით, რომელიც მან მიიღო კოლო-
ნიების გაძარცვისა და ჩამორჩენილი და სუსტი
ერების ჩაგვრის საშუალებით. მოწინავე ევროპელი
ქვეყნების მეშვენი, განსაკუთრებით მათი კარგი
ხელფასის მქონე ნაწილი, მოედვენ კაპიტალისტე-
ბის პროვოკაციის ანექსს და მისცეს შეძლება სო-
ციალ-პარტიოტებს დაერწმუნებიათ ისინი (მუშე-
ბი), რომ მათაც აქვთ მამული, რადგან ისინიც
არაიან თანამონაწილეები კოლონიებისა და ნახე-
რად დამოკიდებულ ერების ძარცვის საქმეში. მუ-
შა, რომელიც კაპიტალიზმის დროს არის პარტიო-
ტი, ყიდის ერთ მეასად თავის ნამდვილ მამულს,
სოციალიზმს და ხდება ჩამორჩენილი და სუსტი
ერების დამსახიზებლად“ *) (იხ. ნ. ბუხარინი „კო-

*) ანხ. ნ. ბუხარინი თავის სერიოზულ ეკონო-
მიურ გამოკვლევაში „საერთაშორისო მეურნეობა და
იმპერიალიზმი“, ზედმეტი მოგების შესახებ ზედმდე
განმარტებას გვაძლევს: „...კაპიტალის სახელმწიფო
ორგანიზაციამ „სახელმწიფო სამშობლო“, რომე-
ლიც გარდაიქმნა სახელმწიფო - კაპიტალისტურ
ტრესტად, დაიკავა ადგილი კერძო დაწესებულე-
ბის (პრედპრიატია) და გამოვიდა ბრძოლის მსოფ-
ელი საბრძოლზე მეფილი თავისი მიმე წონიანი აპა-
რატით...“

კოლონიალური პოლიტიკას მოაქვს კოლოსა-
ლური შემოსავალი დიდი მპყრობელებისათვის, ე.
ი. მათი სახელმწიფო კლასისათვის, „სახელმწიფო-
კაპიტალისტურ ტრესტისათვის“. სწორედ ამი-
სათვის აწარმოებს ბურჟუაზია კოლონიალურ პო-
ლიტიკას...

ხდება ბრძოლის პროცესში მსოფლიო ბაზარ-
ზე გადაყოფა მსოფლიოს დამატებითი ფასეულობი-
სა. როგორც „ნაციონალურ მეურნეობის“ ჩაჩო-
ებში, სწორედ ისე მსოფლიო მეურნეობის ფარგ-
მუნიზმის ანბანი“ გვ. 202).

ციებაზე უფრო მეტად მოქმედებს მალარია. ის
ჰელავს პირდაპირ სპირობეცებს დამბლიანის სისხლ-
ში. ეს აცრანი აიძულებენ ორგანიზმს წარმოშვან
გადიდებული რაოდენობით თეთრი ბირთვები, რა-
მელიც როგორც დამტკიცა მეჩნიკოვმა მავნე მიკრო-
ორგანიზმებს სპობენ.

ამ მოკლე ხანში პრაგაში იმავე შედეგებით
პარალიტიკებს ჰკურნავდნენ პროფესორები პეტელი
და ფიშერი. პირველი მალაიის შემზადუნებით
მეორე კი ზემოხსენებული პრეპარატით ფლოგეტა-
ნით. ცნობილია აგრეთვე, რომ ფლოგეტანი - კარგ
გავლენას ახდენს ზურგის წვინის სიმშრალეზეც.

ჰამბურგის საექიმო კავშირის წინაშე პროფე-
სორმა კოტცენბერგმა სენსაციური ცნობები მოი-
ყვანა პროფ. დიტჩმანის მიერ გამოგონებული და
მის მიერ გაუმჯობესებული სერუმის შესახებ, რომ
მელიც არჩენს კიბოს.

„დიდი ხნის ცდების შემდეგ შევძელით სერუ-
მის გამოგონება, რომელიც მცირე დოზებში ხელს
უშლის კიბოს ჩასახვას, ხოლო ხანგრძლივი ხმარე-
ბის შემდეგ სასეხებით მოარჩენს კიბოთი ავად-
მყოფს. ამ სერუმის ხანგრძლივი ხმარება ეწოდება
რამოდენიმე თვის ხმარებას, რომლის შემდეგ გაუმ-
ჯობესობანი იწყება“. აი ასეთი შინაარსისაა ჰამ-
ბურგის ტელეგრაფმა ვენის „Neue freie Presse“-ში
8 ივლისის №-ში.

თუმცა თეორეტიულად ეს ახალი ამბავი არ
არის ხოლო პრაქტიკულად ცხოველებზედაც არის
ნაცადი კეთილის დაგვირგვინებით.

რაც შეეხება კაცზე ცდებს ეს ჯერ-ჯერობით
დამარცხებით დათავებულია და ამისათვის დეჰეშას
საესებით ვერ დაუფიქრებთ, სანამ ეს არ იქნება
ფაქტურად დამტკიცებული ადამიანზე ცდით.

რა, ამ მხრივ დიდი მადლობის ღირსია ანხ. შანშია-
შვილი და ადგილობრივი სცენის მოყვარენი. ამავე
თეატრში არსებობს დრამატული წრე სცენის მო-
ყვარეთა, ყავთ გამოცდილი რეჟისორი და ყოველ
კვირაობით იმართება წარმოდგენები. კულტ-პრო-
სვეტის გამეგობა ამ საქმეს თავს დასტრიალებს.

ესლა გადავხედოთ ადგილობრივ სამკითხვე-
ლოს ის ღიაა დღის 8 საათიდან 2 საათამდე და
საღამოს 5 საათიდან ღამის 8 საათამდე.

ამავე საკითხს სისტემატიურად თავს დასტ-
რიალებენ მარქსი და ენგელსი რამოდენიმე ათეუ-
ლი წლების განმავლობაში. 1858 წ. ოქტ. 7-ს ენ-
გელსი სწერს მარქსს: „ინგლისის პროლეტარიატი
ფაქტურად სულ უფრო და უფრო ბურჟუაზიულ-
დება, ისე რომ ამ ყველა ერებზე ძლიერ ბურჟუა-
ზიას, ეტყობა, სურს ბოლოს და ბოლოს საქმე
იქამდე მიიყვანოს, რომ ჰყავდეს ბურჟუაზიის გარ-
და ბურჟუაზიული არისტოკრატია და ბურჟუაზიუ-
ლი პროლეტარიატი. რასაკვირველია, ეს ერთგვა-
რად შესაძლებელია იმ ერისათვის, რომელიც მთე-
ლი მსოფლიოს ექსპლოატაციას ეწევა“. 1882 წ.
ქ. კაუტსკისადმი მიწერილ წერილში იგივე ენგელსი
სწერს: „თქვენ მეკითხებით, რას ფიქრობენ ინგლი-
სის მუშეები კოლონიალურ პოლიტიკაზე. ვეუქრო-
ბენ იმასვე, რასაც პოლიტიკაზე საზოგადოთ. აქ არ
არსებობს მუშათა პარტია, არაიან მხოლოდ კონსერ-
ვატორები და ლიბერალი რადიკალები, ხოლო მუ-
შები ძლიერ გულდამშვიდებით სარგებლობენ მათ-
თან ერთად ინგლისის კოლონიალური პოლიტიკით
და ინგლისის მონოპოლიურ მდგომარეობით მსოფ-
ლიოს ბაზარზე“ (იხ. ლენინის წიგნი—91).

ეს ანალიზი ჩვენ ნათლად და გარკვევით
გვიმტკიცებს იმ ფაქტს, რომ კაპიტალისტური სის-
ტემის ნიადაგზე—წარმოიშვა მუშათა არისტოკრა-
ტია დაწინაურებულს ქვეყნებში, რომელნიც საუც-
ხოდელ სარგებლობენ კოლონიებიდან შემოსული
ზედმეტი მოგებით და ამიტომ მხარს უჭერენ ბურ-
ჟუაზიის იმპერიალისტურ პოლიტიკას.

მენშევიზმი, როგორც განსაზღვრული სახის
რევოლუციონისტული მოძღვრება ამ ნიადაგზე აღმო-

ლებში ყველაზე უფრო ძლიერი კონკურენტები ღე-
ბულობენ ზედმეტი მოგებას, თავისებურ დიფერენ-
ციალურ მოგებასა და თავისებურ კარცელურ რენ-
ტას.

ზედ-მეტი მოგებას, მიღებულს იმპერიალისტურ
სახელმწიფოს მიერ, თან სდევს სათანადო მუშათა
კლასის წრეების, და, პირველ რიგში, კვალიფი-
ციურ მუშების ხელფასის მომატება“ (იხ. ნ. ბუხა-
რინი „მეორევი ხოზიასტეო ი იმპერიალიზმ“ გვ.
164—5).

როგორც ამ მიმოხილვებიდან ვხედავთ დაწი-
ნაურებულ-რანტე სახელმწიფოს მუშათა კლასის
არისტოკრატიულ წრეებს ერთობ გაუტკბათ მათი
იმპერიალისტების პოლიტიკის წყალობით ჩამორჩე-
ნილ ერების ზურგიდან აკრეფილი შემოსავალი და
ცხადია, ეს ვიწრო ცეხური ინტერესი ერთობ
ბორკავს მათ რაიმე რევოლუციონური აქტივობი-
სათვის.
ხან-დონ.

